

AUST-AGDER OG SJØFARTEN 1973 - 1989

HISTORIKK

Perioden 1973-1989 var preget av internasjonale kriser som slo svært negativt ut for Aust-Agders skipsfart. Særlig ille var det at symbiosen mellom den svenske verftsindustrien og rederiene i Aust-Agder forsvant. Dette førte til en konsentrasjon av flåten til store rederier i fylkets to største byer, Arendal og Grimstad. I Risør var det ikke noen rederier igjen utenom Jens Marcussens båt i nordsjøfart, og i Tvedestrand var det bare osloredier som tidvis hadde registrert tonnasje.

Lillesands eneste rederi, T.S. Bend-ixen, lukket sine dører i 1985. Det gjenværende var konsentrert til Arendal-Grimstad-området, men selv der falt de fleste rederiene fra. At Ugland-rederiet greide seg, skyldtes at de hadde spredd økonomien på ulike selskaper og aktiviteter. Dessuten hadde de bedret konkurranseevnen ved at de tidlig flagget ut skipene og leide dem inn igjen med utenlandske mannskaper.

Krisene hadde utradert mesteparten av Aust-Agders sjømannsstand. På toppen i 1964 hadde det vært omkring 3.500 sjøfolk i fylket som betalte inn sjømannsskatt. Fra 1973 til 1989 var fylkets sjømannsstand redusert fra 3.000 til under 500. Krisene hadde ført til utflagging og overgang til utenlandske mannskaper. Når det gjaldt offshoresatsningen, var det i slutten av perioden bare Ugland igjen.

Før 1970 hadde rederiene ansvaret for den kommersielle og tekniske driften, og de bemannet selv sine skip. Etter 1970-årene ble det vanlig å sette ut teknisk drift og bemanning til andre, og å ha flere meglerforbindelser.

Kilder: "Aust-Agder og sjøfarten – rederens rolle" av Gustav Sætra, 2008, og tidligere ansatte, maskinsjef Arne Corneliussen, og regnskapsfører på rederikontoret i Lillesand, Magne Nes.